

gen at vaage over Klitternes Færdning, og blandt de Ting, der ere blevne ansete for meest forstyrrende for Dæmpningen, troer jeg, at Faarene stedsse have spillet en Hovedrolle. Der har derfor, saavidt mig bekjendt, heller ikke nogenfinde været tilstedet dem Afgang til Klitterne. I det af Regjeringen forelagte Lovforslag fandtes der nu heller ikke Noget om en saadan Afgang for dem; tvertimod fandtes der foreslaaet Mulct for Dyr's Tilstedeværelse i Klitterne og deriblandt ogsaa for Faars. Det har derfor været mig paafaldende at see, at der nu er aabnet dem en saadan Afgang. Rigtignok er det kun i en vis begrændset Tid, og rigtignok er der søgt at fæste en Betryggelse tilstede ved Siden af, som sigter til at gjøre Bestemmelsen usædelig, idet det er gjort afhængigt af Sandflugtcommissionens Tilladelse og Klitinspectorens Villigelse, om det skal indrømmes at lade Faarene gaae løse i Klitterne; men jeg kan dog ikke Andet end ansee det for meget bedre, om en saadan Bestemmelse ikke var sat ind. Det er ganske vist, at det vilde være tiltalende for Kliteerne i Vintermaanederne fra 1ste November til 1ste April at kunne jage Faarene ud i Klitterne for at søge deres Vinterføder paa Lodberne, og der vil derfor utvivlsomt, hvis Lovforslaget kommer til at indeholde en udtrykkelig Henvisning til, at Faarene kunne faae Afgang til Klitterne, fremkomme mange Andragender om, at det maa blive tilladt; det vil derfor blive vanskeligt for Sandflugtcommissionen og for Klitinspectoren at værges sig imod at give saadan Tilladelse. Man kan sige, at det maa blive deres Sag at sige Nei, dersom de ansee dette for sædeligt. Men efter min Anskuelse — jeg skal ikke paastaae dens Rigtighed, men jeg har den Anskuelse, og jeg maa derfor fremsætte den — maa Sandflugtcommissionen da saagodt som altid sige Nei; det vil imidlertid ikke tage sig godt ud ligeoverfor en Lov, der aabner Afgang til en saadan Tilladelse, naar Nægtelser af denne Tilladelse finde Sted i saa stort et Omfang; vil man derimod gaae ud fra, at Tilladelsen siindom gives, da er det, at jeg maa fremhæve, at jeg troer, at Andragenderne om en saadan Tilladelse, naar man først begynder at give Haanden fra sig, vilde blive me-

get betydelige, og at det vil blive vanskeligt at vide, hvor man skal stoppe op med at bevilge dem. Om det er sædeligt eller gavnligt, at Faarene græsse i Klitterne, derom kan det ganske vist være vanskeligt at sige noget Bestemt, fordi man ikke har nogen Erfaring i saa Henseende. Iblandt Medlemmerne af Folkethingets Udvalg i denne Sag har der været en Sandflugtscommissionair, som ikke engang har udtalt sig om, han ansaae det for gavnligt eller sædeligt, men kun om, at det kunde være interessant at gjøre Erfaringer i denne Retning; dersom Erfaringen saa viste, at det ingen Skade gjorde, kunde det altid være godt for Vedkommende at kunne faae en saadan Tilladelse. Men det forekommer mig at være en mislig Veje at komme ind paa, at søge paa den Maade at gjøre Erfaringer, især naar det Gode, der ved Tilladelsen tilvendes de Vedkommende, ikke er et aldeles overveiende. Kommer der i den endelige Lov til at indeholdes en Bemyndigelse til at meddele saadanne Tilladelser, da maa Agangen dog fornuftigvis kun tænkes tilladt for de Lodder, der ere næsten heelt fædede, næsten dæmpede; men for disses Vedkommende — og ellers vil det vel heller ikke have nogen stor tillokkende Magt ved sig at faae Tilladelsen for den enkelte Lod — staaer det jo efter Lovforslagets § 9 enhver Kliteier frit at forlange sig Strækningen overleveret til fremtidig Færdning, og da vil han letteligt kunne benytte den efter sit eget Tarrv. At tænke sig derimod, at en saadan Tilladelse skulde gives til enkelte Kliteiere i den hele store Samling af Klitter, forekommer mig aldeles umuligt. Om Faarene kunne gjøre Skade eller Gavn, derom kan jeg heller ikke bestemt sige Noget, forsaavidt en Erfaring i saa Henseende ikke foreligger; men jeg har personlig den fulde Overbeviisning, at de ville kunne gjøre megen Skade. Det er saaledes bekjendt, at Faarene paa deres Vandringer danne Stier, og at de søge Løe mod Uveir under alle Skraaninger, hvor de saa røde Hullex og bore sig ind; ved Veirforandringer fremkalder der letteligt Sandflugt paa saadanne Steder. Der er desuden endnu en Betragtning, som synes at burde have afholdt fra at søie en Sætning som den her omhandlede til, og det er, at det jo maa være et stort For-